

Pokyny k vyplnění přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2023

Řádný/opravný – označte typ přehledu. V případě opravného přehledu nezapomeňte vyplnit oddíl I tohoto tiskopisu.

OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno – uveďte název správy sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ).

Variabilní symbol důchodového pojištění (DP) – uveďte variabilní symbol (VS) DP přidělený v současné době OSSZ.

A. Základní identifikace

ř. 1 – 3 **Příjmení, Jméno, Titul** – vyplňte údaje v požadovaném členění.

ř. 4 **Rodné číslo** – uveďte rodné číslo; nemáte-li jej přiděleno, uveďte evidenční číslo pojištěnce (EČP) přidělené Českou správou sociálního zabezpečení (ČSSZ).

ř. 5 **Datum narození** – vyplňte požadovaný údaj.

ř. 6 – 10 **Ulice, Číslo domu, Obec, PSC, Stát** – vyplňte požadované aktuální údaje v uvedeném členění, u čísla domu uveďte číslo popisné/orientační.

ř. 11 **ID Datové schránky/E-mail** – máte-li zřízení datovou schránku, uveďte její identifikátor (ID). Pokud nemáte zřízení datovou schránku, uveďte e-mail.

ř. 12 **Telefon** – uveďte Vaše telefonní číslo.

B. Údaje o výkonu samostatné výdělečné činnosti (SVČ)

ř. 13 **V roce 2023 jsem vykonával/a SVČ** – označte typ SVČ v jednotlivých měsících roku 2023, pokud jste výkon činnosti hlavní či vedlejší vykonával/a po celý kalendářní rok, označte kolonku „1–12“. Hlavní i vedlejší znamená po část roku výkon hlavní SVČ a po část roku výkon vedlejší SVČ, označte jednotlivé měsíce dle druhu činnosti, v nichž jste uvedený charakter činnosti vykonával/a.

Oznámit výkon vedlejší SVČ lze nejpozději s podáním řádného přehledu o příjmech a výdajích. Při podání opravného přehledu nelze charakter činnosti měnit!

Měsíce, v nichž po celý měsíc trval nárok na výplatu nemocenského/PPM nebo dlouh. ošetrovného – označte jednotlivé měsíce roku 2023, ve kterých po celý měsíc trval nárok na výplatu nemocenského, peněžité pomoci v mateřství (PPM) nebo dlouhodobého ošetrovného z nemocenského pojištění (NP) OSVČ.

C. Důvod výkonu vedlejší SVČ podle ustanovení § 9 odst. 6 písm. a) – d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o důchodovém pojištění).

Označte skutečnost rozhodnou pro výkon vedlejší SVČ a doložte (pokud nebylo doloženo dříve) nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl přehled podán.

Upozornění: k pozdějšímu doložení důvodu pro výkon vedlejší SVČ se nepřihlíží.

ř. 14 **Zaměstnání** – zaměstnáním se pro účely vedlejší SVČ rozumí činnost zakládající účast na NP zaměstnanců. Dále viz Základní informace.

Potvrzení o době trvání zaměstnání zakládajícím účast na nemocenském pojištění zaměstnanců pro účely posouzení výkonu samostatné výdělečné činnosti jako vedlejší naleznete na ePortále ČSSZ <https://eportal.cssz.cz/web/portal/-/tiskopisy/pzovscv>.

ř. 15 **Nárok na výplatu invalidního nebo přiznání starobního důchodu** – skutečnost se dokládá pouze v případě, že důchod je přiznán/vyplácen jiným orgánem sociálního pojištění než ČSSZ.

ř. 16 **Nárok na rodičovský příspěvek** (do 31. 12. 2023) – nejedná se o povinně dokládanou skutečnost.

ř. 17 **Nárok na PPM nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z NP zaměstnanců** – skutečnost o nároku na peněžitou pomoc v mateřství (PPM) i nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z NP zaměstnanců se dokládá, jedná-li se o výplatu na základě cizích právních předpisů, nebo není-li orgánem nemocenského pojištění ČSSZ.

ř. 18 **Osobní péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby** – jedná se o povinně dokládanou skutečnost, pečujete-li o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I, nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II–IV. Tyto skutečnosti je nutné doložit potvrzením ÚP ČR a čestným prohlášením potvrdit, že o danou osobu nepečujete jiná osoba (neuplatňuje důvod pro vedlejší činnost jako OSVČ). Čestné prohlášení naleznete na ePortále ČSSZ (<https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-cpspod>).

ř. 19 **Nezaopatřenost dítěte (studium)** – podle § 20 odst. 4 písm. a) zákona o důchodovém pojištění (student do 26 let) – jedná se o povinně dokládanou skutečnost. Potvrzení o studiu naleznete na ePortále ČSSZ (<https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-psosvcv>).

D. Údaje o daňovém základu OSVČ za rok 2023 a další údaje podle ustanovení § 15 zákona č. 589/1992 Sb.

ř. 20 **Daňový základ** – uveďte dílčí základ daně z příjmů z podnikání a z jiné SVČ stanovený podle § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o daních z příjmů). Za daňový základ se u OSVČ, která není povinna podávat daňové přiznání, považuje příjem ze SVČ po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení.

ř. 21 **Počet měsíců, v nichž je SVČ považována za** – uveďte zvlášť počet měsíců výkonu hlavní a vedlejší SVČ v roce 2023. Do těchto měsíců se započítá i měsíce, v nichž byla SVČ (spolupráce) vykonávána i jen po část kalendářního měsíce, a kalendářní měsíce, v nichž po celý měsíc měla OSVČ nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetrovného jako OSVČ. **Počet měsíců musí odpovídat údajům z ř. 13.** U poživatele starobních a invalidních důchodů pro invaliditu třetího stupně se nárokem na výplatu nemocenského rozumí i doba pracovní neschopnosti po uplynutí podpůrné doby pro poskytování nemocenského.

ř. 22 **Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a SVČ aspoň po část měsíce** – uveďte údaj z ř. 21 po odpočtu měsíců, ve kterých trval nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetrovného z NP OSVČ po celý kalendářní měsíc (údaj z ř. 13).

ř. 23 **Průměrný měsíční daňový základ** – daňový základ, tj. ř. 20, vydělíte počtem měsíců výkonu SVČ, ve kterých byla činnost vykonávána aspoň po část měsíce, tj. číslem z ř. 22. V případě výkonu hlavní i vedlejší SVČ vydělíte daňový základ číslem, které je součtem čísel z obou políček v ř. 22.

ř. 24 **Rozdělení daňového základu** – vyplňuje jenom ta OSVČ, která v roce 2023 vykonávala zároveň hlavní i vedlejší SVČ.

Daňový základ z hlavní činnosti – průměrný měsíční daňový základ (příjem), tj. ř. 23, vynásobte číslem z ř. 22 (**políčko pro hlavní činnost**).

Daňový základ z vedlejší činnosti – průměrný měsíční daňový základ (příjem), tj. ř. 23, vynásobte číslem z ř. 22 (**políčko pro vedlejší činnost**).

ř. 25 **Vypočtený vyměřovací základ**

OSVČ, která v roce 2023 vykonávala jen hlavní SVČ, stanoví vypočtený vyměřovací základ jako 50 % daňového základu. Součin ř. 20 a čísla 0,5 zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru.

OSVČ, která v roce 2023 vykonávala jen vedlejší SVČ a její daňový základ z této činnosti nedosáhl rozhodné částky (výpočet viz poslední odstavec), ani se nepřihlásila k důchodovému pojištění na rok 2023, **v ř. 25 až 32 uvede 0.**

OSVČ, která v roce 2023 vykonávala jen vedlejší SVČ a její daňový základ dosáhl rozhodné částky, se vyměřovací základ stanoví jako 50 % daňového základu z vedlejší SVČ. Součin ř. 20 a čísla 0,5 zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru.

OSVČ, která vykonávala v kalendářním roce 2023 hlavní i vedlejší SVČ, stanoví zvlášť vypočtený vyměřovací základ pro hlavní a zvlášť pro vedlejší SVČ. Vypočtený vyměřovací základ pro hlavní SVČ se stanoví jako 50 % daňového základu z hlavní činnosti. Součin ř. 24 pro hlavní SVČ a čísla 0,5 zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru.

Jestliže daňový základ z vedlejší SVČ nedosáhl rozhodné částky (výpočet viz poslední odstavec) a tato OSVČ se nepřihlásila k důchodovému pojištění na rok 2023, **v ř. 25 a 26 v políčkách pro vedlejší činnost OSVČ uveďte 0.**

V případě dosažení rozhodné částky se vyměřovací základ pro vedlejší SVČ stanoví jako 50% daňového základu z vedlejší SVČ. Součin ř. 24 pro vedlejší SVČ a čísla 0,5 zaokrouhlo na celé koruny směrem nahoru.

Rozhodná částka pro období výkonu vedlejší SVČ se vypočte z částky 96 777 Kč. Tato částka se snižuje o částku 8 065 Kč za každý kalendářní měsíc, v němž nebyla vykonávána vedlejší SVČ, a za každý kalendářní měsíc výkonu vedlejší SVČ, v němž po celý měsíc měla tato OSVČ nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetrového jako OSVČ.

OSVČ, jejíž daňový základ z vedlejší SVČ nedosáhl rozhodné částky a dosud nepodala přihlášku k účasti na důchodovém pojištění, má možnost se přihlásit k účasti na důchodovém pojištění na rok 2023 v oddíle E.

ř. 26 Dílčí vyměřovací základ (zaokrouhlo na celé koruny směrem nahoru) – vyplňuje pouze OSVČ, která v roce 2023 vykonávala zároveň hlavní i vedlejší SVČ. Dílčí vyměřovací základ z hlavní SVČ je součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu pro hlavní SVČ, tj. částky 10 081 Kč a počtu měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána hlavní SVČ, tj. políčko pro hlavní činnost ř. 22. Dílčí vyměřovací základ z vedlejší SVČ je součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu pro vedlejší SVČ, tj. částky 4 033 Kč a počtu měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána vedlejší SVČ, tj. políčko pro vedlejší činnost ř. 22.

ř. 27 Minimální vyměřovací základ

• **Minimální vyměřovací základ OSVČ vykonávající jen hlavní činnost** – uveďte částku z ř. 25, políčko pro hlavní činnost, tato však nesmí činit méně než 120 972 Kč, popř. částka snížená o 10 081 Kč za každý kalendářní měsíc v roce 2023, ve kterém ani jeden den nebyla vykonávána hlavní SVČ, a za kalendářní měsíc, ve kterém po celý kalendářní měsíc měla OSVČ nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetrového jako OSVČ. Pokud je částka z ř. 25, políčko pro hlavní činnost, nižší než minimální částka 120 972 Kč, popř. částka snížená za každý kalendářní měsíc, v němž trvaly důvody pro snížení minimálního vyměřovacího základu, uveďte se tato minimální (popř. snížená) částka. Minimální vyměřovací základ však může činit maximálně 1 935 552 Kč.

• **Minimální vyměřovací základ OSVČ vykonávající jen vedlejší činnost** – vyplňuje pouze OSVČ, jejíž daňový základ v roce 2023 dosáhl rozhodné částky (výpočet viz poslední odstavec pokynů k ř. 25) v ř. 20, nebo jestliže se k účasti na důchodovém pojištění za tento rok přihlásila (oddíl E.).

Uveďte částku z ř. 25, políčko pro vedlejší činnost, tato však nesmí činit méně než 48 396 Kč, popř. tato částka snížená o 4 033 Kč za každý kalendářní měsíc v roce 2023, ve kterém ani jeden den nebyla vykonávána vedlejší SVČ, a za kalendářní měsíc, ve kterém po celý kalendářní měsíc měla OSVČ nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetrového jako OSVČ. Pokud je částka z ř. 25, políčko pro vedlejší činnost, nižší než minimální částka 48 396 Kč, popř. snížená za každý kalendářní měsíc, v němž trvaly důvody pro snížení minimálního vyměřovacího základu, uveďte se tato minimální (popř. snížená) částka. Minimální vyměřovací základ však může činit maximálně 1 935 552 Kč.

• **Minimální vyměřovací základ OSVČ vykonávající hlavní i vedlejší činnost** – minimální vyměřovací základ z vedlejší činnosti vyplňuje pouze OSVČ, jejíž daňový základ v roce 2023 dosáhl dle ř. 20 aspoň rozhodné částky (výpočet viz poslední odstavec pokynů k ř. 25), nebo jestliže se OSVČ k účasti na důchodovém pojištění za tento rok přihlásila (oddíl E.).

Minimální vyměřovací základ pro hlavní i vedlejší činnost je částka, která je **nejvyšší** z následujících součtů:

– součet částek z ř. 25 pro hlavní i vedlejší činnost,

– součet částek z ř. 26 pro hlavní i vedlejší činnost,

– součet ř. 26 pro hlavní činnost a ř. 25 pro vedlejší činnost.

Minimální vyměřovací základ však může činit maximálně 1 935 552 Kč.

ř. 28 Určený vyměřovací základ (zaokrouhlo na celé koruny směrem nahoru) – částku si určí OSVČ, tato částka však nemůže být nižší, než je částka v ř. 27, a vyšší, než je maximální vyměřovací základ, který činí částku 1 935 552 Kč.

Při rozhodování o výši určeného vyměřovacího základu je nutné mít na zřeteli, že tato částka (nikoli faktický příjem OSVČ) ovlivňuje výši budoucího důchodu.

ř. 29 Vyměřovací základ ze zaměstnání – pokud OSVČ v roce 2023 dosáhla ze zaměstnání (z více zaměstnání) maximálního vyměřovacího základu pro placení pojistného nebo by součet vyměřovacího základu ze SVČ a zaměstnání přesáhl maximální vyměřovací základ, který v roce 2023 činí 1 935 552 Kč, uveďte zde vyměřovací základ ze zaměstnání (více zaměstnání). Výši vyměřovacích základů ze zaměstnání je OSVČ povinna doložit potvrzením od zaměstnavatele. Potvrzení pro zaměstnavatele naleznete na ePortále ČSSZ (<https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-prozamestnavatele>).

ř. 30 Součet řádků 28 a 29 – uveďte se součet vyměřovacího základu nebo úhrnu vyměřovacích základů ze zaměstnání a určeného vyměřovacího základu ze SVČ.

ř. 31 Vyměřovací základ ze SVČ – pokud je částka v ř. 30 menší nebo rovna 1 935 552 Kč, uveďte se hodnota z ř. 28. Pokud částka v ř. 30 má vyšší hodnotu, uveďte se částka, která se vypočte: 1 935 552 mínus ř. 29. Jestliže je výsledná částka záporná, uveďte se 0.

ř. 32 Pojistné na DP – pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti činí 29,2% z vyměřovacího základu. Částku uvedenou v ř. 31 vynásobte 0,292 a zaokrouhlete na celé koruny směrem nahoru.

ř. 33 Úhrn zaplacených záloh na DP – do úhrnu se započtou platby na zálohy na DP uhrazené za měsíce roku 2023. Nezapočtou se platby na doplatek pojistného a penále uhrazené v roce 2023.

ř. 34 Výsledný Doplatek/Přeplatek (rozdíl mezi řádky 32 a 33) – je-li výsledné pojistné na DP vyšší než úhrn zaplacených záloh na DP, bude výsledná částka plusová a půjde o **doplatek** na pojistném na DP. Před výslednou částku uveďte znaménko + (plus). Je-li pojistné na DP nižší než úhrn zaplacených záloh na DP, bude výsledná částka minusová a půjde o **přeplatek** na pojistném na DP. Před výslednou částku uveďte znaménko – (minus). OSVČ má možnost zvolit si vypořádání vzniklého přeplatku jedním ze způsobů uvedených v oddíle G.

E. Vedlejší SVČ – přihláška k účasti na DP OSVČ v roce 2023 – jestliže jste nedosáhl/a z výkonu vedlejší SVČ daňového základu (příjmu) ve výši rozhodné částky (96 777 Kč), popř. snížené částky (výpočet viz poslední odstavec ř. 25), pro povinnou účast na DP OSVČ, můžete se dobrovolně přihlásit k této účasti dnem podání přehledu. Pro podání dobrovolné přihlášky zaškrtněte křížkem variantu „ano“. V opačném případě zaškrtněte křížkem variantu „ne“. **Den podání přehledu je posledním dnem lhůty pro podání přihlášky k DP.**

Upozornění: Přihlášku po podání přehledu nelze vzít zpět, a to ani podáním opravného přehledu.

F. Výše zálohy na důchodové pojištění (DP) a pojistného na nemocenské pojištění (NP) na rok 2024 – označte, zda jste (budete) v roce 2024 pro účely placení záloh na DP OSVČ vykonávající **hlavní nebo vedlejší** činnost.

V roce 2024 jsem/budu poplatníkem v paušálním režimu - označte v případě účasti v paušálním režimu „ano“. OSVČ, která je účastna paušálního režimu, platí zálohy na DP prostřednictvím paušálních záloh, které zaslíá orgánu finanční správy (dále jen „FS“). Po tuto dobu tedy neplatí zálohy na DP vůči OSSZ. Toto neplatí pro pojistné na NP – je-li OSVČ účastna NP OSVČ, je nadále povinna hradit pojistné na NP ve prospěch účtu NP OSSZ (NP OSVČ není součástí paušálních záloh).

ř. 35 Měsíční vyměřovací základ – nejnižší měsíční vyměřovací základ pro placení záloh na DP se stanoví takto:

ř. 20 se vynásobí číslem 0,5 a vydělí číslem z ř. 21. V případě výkonu hlavní i vedlejší SVČ vydělíte číslem, které je součtem čísel z obou políček v ř. 21. Výsledná částka se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru. Více viz Základní informace.

ř. 36 Měsíční záloha na DP – pro stanovení výše záloh na DP vynásobte částku uvedenou v ř. 35 číslem 0,292 a výslednou částku zaokrouhlete na celé koruny směrem nahoru; měsíční záloha na DP však nesmí činit méně, než minimální pojistné na DP pro daný kalendářní rok – více viz www.cssz.cz/web/cz/zalohy-na-pojistne-na-duchodove-pojisteni. Platby do budoucna může OSVČ platit nejdéle do prosince daného kalendářního roku.

ř. 37 Měsíční pojistné na NP – jste-li dobrovolně účasten/účastna NP OSVČ, částku uvedenou v ř. 28 vydělíte číslem uvedeným v ř. 22 a vynásobte aktuálně platnou procentní sazbou pojistného na NP OSVČ. Výslednou částku zaokrouhlete na celé koruny směrem nahoru. Minimální měsíční pojistné v roce 2024 se vypočte z vyměřovacího základu 8 000 Kč vynásobené aktuálně platnou procentní sazbou pojistného na NP; více viz www.cssz.cz/web/cz/osvc-nemocenske-pojisteni-platby-pojistneho.

G. Způsob použití přeplatku – při vzniku přeplatku se podání přehledu považuje za žádost o jeho vrácení. Zvolte způsob jeho vrácení/použití a vyplňte požadované údaje.

H. Údaje o daňovém přiznání a paušálním režimu

ř. 38 V roce 2023 jsem byl/a poplatníkem v paušálním režimu, přesto mám povinnost podávat daňové přiznání z důvodu – označte rozhodnou skutečnost:

- a) OSVČ měla příjmy ze samostatné činnosti přesahující rozhodné příjmy pro zvolené pásmo paušálního režimu, ledaže je jeho daň rovna paušální dani, pokud se nejedná o příjmy od daně osvobozené, příjmy, které nejsou předmětem daně, a příjmy, ze kterých je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně.
- b) OSVČ se stala plátcem daně z přidané hodnoty nebo mu vznikla registrační povinnost k dani z přidané hodnoty, s výjimkou registrační povinnosti identifikované osoby.
- c) OSVČ se stala společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti.
- d) OSVČ přestala být osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravujícího důchodové pojištění nebo podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění a má povinnost podat daňové přiznání.
- e) na OSVČ se přestaly vztahovat právní předpisy České republiky upravující důchodové pojištění nebo právní předpisy České republiky upravující veřejné zdravotní pojištění nebo OSVČ není povinna platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění z důvodu dlouhodobého pobytu v cizině.
- f) OSVČ ukončila na území České republiky výkon činnosti, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti, a přesunula daňové rezidentství do zahraničí.
- g) OSVČ měla příjmy ze závislé činnosti, s výjimkou příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby.
- h) OSVČ měla příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu a ostatní příjmy, pokud se nejedná o příjmy od daně osvobozené; příjmy, které nejsou předmětem daně nebo příjmy, ze kterých je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby, a pokud celková výše těchto příjmů přesáhla 50 000 Kč.

ř. 39 Povinnost podávat daňové přiznání – máte-li povinnost podávat daňové přiznání, označte „ano“. V opačném případě označte „ne“.

ř. 40 Daňové přiznání podáno po 1. 4. 2024 elektronicky – bylo-li daňové přiznání podáno po 1. 4. 2024 elektronicky, označte „ano“.
V opačném případě označte „ne“.

ř. 41 Daňové přiznání podává po 1. 4. 2024 daňový poradce – podával-li daňové přiznání po 1. 4. 2024 daňový poradce, označte „ano“.
V opačném případě označte „ne“.

ř. 42 Lhůta pro předložení daňového přiznání byla rozhodnutím FÚ prodloužena do dne – byla-li Vám prodloužena lhůta, uveďte den, dokdy je lhůta prodloužena.

I. Údaje o opravném přehledu

Datum zjištění nové výše vyměřovacího základu ze SVČ – uveďte datum, kdy byla nová výše vyměřovacího základu zjištěna.

Důvod předložení opravného přehledu – uveďte důvod pro předložení opravného přehledu (opravné nebo dodatečné daňové přiznání, chyba při stanovení daňového základu, zjištěna chyba v účetnictví, kontrola z finančního úřadu apod.).

J. Základní identifikace OSVČ, se kterou je vykonávána spolupráce – uveďte údaje o OSVČ, se kterou vykonáváte spolupráci při výkonu SVČ, pokud jste osobou, na kterou lze rozdělovat příjmy a výdaje podle § 13 zákona o daních z příjmů.

K. Prohlášení – údaje o e-mailové adrese a telefonním čísle nejsou nezbytnými údaji, můžete však udělit svobodný souhlas ČSSZ a OSSZ k jejich zpracování, pro zajištění efektivní vzájemné komunikace za účelem provádění sociálního zabezpečení OSVČ, včetně výběru pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. V případě, že souhlasíte se zpracováním údaje/údajů, označte křížkem kolonku pro vyplnění.

Podrobné poučení v souvislosti se zpracováním osobních údajů je k dispozici na OSSZ a na webu ČSSZ <https://www.cssz.cz/web/cz/gdprinformace-o-zpracovani-osobnich-udaju>.

L. Podpisy a přílohy

Plná moc přílohou – pokud spolu s tiskopisem zasíláte plnou moc (pověření) k podání přehledu, označte variantu „ano“, v opačném případě označte „ne“. Jiné přílohy – označte „ano“ pokud je/jsou součástí podání jiné přílohy (např. potvrzení o studiu), v opačném případě označte „ne“.

Dále uveďte **datum vyplnění formuláře, počet příloh, které přikládáte k přehledu, podpis a příp. razítko.**

ZÁKLADNÍ INFORMACE Důchodové pojištění OSVČ

Lhůty pro podání přehledu

OSVČ, která aspoň po část kalendářního roku vykonávala samostatnou výdělečnou činnost (SVČ), je povinna podat správě sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) na předepsaném tiskopisu „Přehled o příjmech a výdajích OSVČ“ (dále jen přehled), a to nejpozději do:

- 2. 5. 2024 pokud bylo daňové přiznání podáno OSVČ nebo daňovým poradcem ve lhůtě 3 měsíců od uplynutí zdaňovacího období, bez ohledu na to, zda bylo podáno elektronicky či v papírové podobě,
- 3. 6. 2024 (prodloužená lhůta) pokud OSVČ podala daňové přiznání elektronicky po 1. 4. 2024,
- 1. 8. 2024 pokud daňové přiznání podal daňový poradce po 1. 4. 2024.

V případě, že OSVČ v oddíle H. Údaje o daňovém přiznání a paušálním režimu neuvede ani jeden ze způsobů (ř. 39 nebo ř. 40) podání daňového přiznání, má se za to, že daňové přiznání bylo podáno dne 1. 4. 2024. Pokud za OSVČ daňové přiznání podává daňový poradce, je povinna tuto skutečnost oznámit OSSZ nejpozději na přehledu.

Jestliže OSVČ byla finančním úřadem prodloužena lhůta pro podání daňového přiznání, je povinna podat přehled za rok 2023 do jednoho měsíce po uplynutí této lhůty. OSVČ, která v roce 2023 vykonávala SVČ a není povinna podávat daňové přiznání, předkládá tento přehled nejpozději do 31. 7. 2024.

Opravný přehled

Zvýší-li se dodatečně vyměřovací základ pro odvod pojistného, který OSVČ uvedla v přehledu, je OSVČ povinna podat opravný přehled, a to nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy se o takové změně dozvěděla.

Sníží-li se dodatečně vyměřovací základ, který OSVČ uvedla v přehledu, může podat opravný přehled nejpozději do konce 3. kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž se o takové změně dozvěděla.

Pro tyto účely se použije tiskopis přehledu za rok 2023, který se označí jako opravný v záhlaví první strany.

Charakter činnosti (hlavní/vedlejší), uvedený na řádném přehledu, není možné prostřednictvím opravného přehledu změnit.

Doplatek a přeplatek pojistného

Doplatek pojistného za rok 2023 (ř. 34) je splatný nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl nebo měl být podán přehled za rok 2023. Doplatek pojistného, vzniklý na základě opravného přehledu, je splatný do 8 dnů ode dne, kdy OSVČ podala (měla podat) opravný přehled.

Za den úhrady se považuje den připsání platby na účet OSSZ.

Při vzniku **přeplatku** se podání přehledu vždy považuje za žádost o jeho vrácení (záporná částka v ř. 34). OSSZ je povinna tento přeplatek vrátit v zákonem stanovené lhůtě, pokud není jiného splatného závazku vůči OSSZ nebo ČSSZ. Má-li OSVČ vůči OSSZ nebo ČSSZ splatný závazek, použije se přeplatek na úhradu tohoto splatného závazku (§ 17 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů [dále jen zákon o pojistném]). V souladu s ustanovením § 17 odst. 5 uvedeného zákona, **vrátí OSSZ přeplatek na pojistném nižší než 100 Kč jen ve výjimečných případech** tak, aby byla zajištěna zásada hospodárnosti.

V případě **vrácení přeplatku** na pojistném v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence (poštovní poukázkou) **hradí náklady za doručení příjemce přeplatku**, pokud příjemce přeplatku o tento způsob vrácení přeplatku požádal.

Pojistné OSVČ při dosažení maximálního vyměřovacího základu ze zaměstnání nebo v součtu SVČ se zaměstnáním

Pokud OSVČ v roce 2023 dosáhla ze zaměstnání nebo v součtu z více zaměstnání maximálního vyměřovacího základu pro placení pojistného, který v roce 2023 činí 1 935 552 Kč, a tuto skutečnost doloží potvrzením dle § 15a odst. 6 zákona o pojistném (<https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-pro-zamestnavatele>), není povinná platit pojistné na DP jako OSVČ. Její vyměřovací základ je ve výši 0 Kč. Pokud OSVČ v roce 2023 dosáhla v součtu ze SVČ a zaměstnání (z více zaměstnání) maximálního vyměřovacího základu pro placení pojistného, který v roce 2023 činí 1 935 552 Kč, a tuto skutečnost doloží potvrzením dle § 15a odst. 6 zákona o pojistném, platí jako OSVČ pojistné pouze z rozdílu mezi maximálním vyměřovacím základem a vyměřovacím základem ze zaměstnání (z více zaměstnání).

Podmínky uznání vedlejší SVČ

Za OSVČ vykonávající vedlejší SVČ se považuje OSVČ, která v roce 2023:

- vykonávala zaměstnání, které zakládá účast na pojištění. U zaměstnání na základě dohody o provedení práce, nebo při zaměstnání malého rozsahu v měsících, ve kterých vznikla účast na pojištění, je doložení potvrzení o měsících, ve kterých vznikla účast na pojištění, vždy povinné. Rovněž je povinné dokládat potvrzení při výkonu služebního poměru u zaměstnavatele, jehož orgánem sociálního zabezpečení není ČSSZ a při výkonu zaměstnání podle cizích právních předpisů. Potvrzení naleznete na ePortále ČSSZ (<https://portal.cssz.cz/web/portal/-/tiskopisy/pzosvc>),
- měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo měla přiznán starobní důchod,
- měla nárok na rodičovský příspěvek nebo měla nárok z nemocenského pojištění zaměstnanců na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu,
- osobně pečovala o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost) - tyto skutečnosti je nutné doložit potvrzením ÚP ČR a čestným prohlášením potvrdit, že o danou osobu nepečuje jiná osoba (neuplatňuje důvod pro vedlejší činnost jako OSVČ) <https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-cpspod>,
- byla nezaopatřeným dítětem (dle § 20 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o důchodovém pojištění), tj. studentem do 26 let věku. Potvrzení naleznete na ePortále ČSSZ (<https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-psosvc>).

SVČ se považuje za vedlejší v těch kalendářních měsících, v nichž aspoň po část měsíce byla vykonávána SVČ a v této době výkonu SVČ aspoň po část této doby trvala některá z výše uvedených skutečností.

Chce-li být OSVČ považována za OSVČ vykonávající vedlejší SVČ, je nutné, aby tuto skutečnost (viz výše uvedené) oznámila OSSZ nejpozději v den podání přehledu. Doložení pak musí být učiněno nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl podán přehled za rok 2023, pokud ČSSZ nemá údaje ve své evidenci, ani nemá možnost údaje získat v elektronické podobě dálkovým přístupem (viz www.cssz.cz), nebo pokud skutečnost nebyla doložena již dříve. Při nedoložení povinné dokládaného důvodu (viz blíže ř. 14 až ř. 19) pro výkon vedlejší SVČ v uvedené lhůtě, bude SVČ považována za hlavní SVČ, **k pozdějšímu doložení nebude přihlédnuto.**

Za nesplnění nebo porušení povinnosti týkající se podání přehledu může být OSVČ uložena pokuta (§ 25c zákona o pojistném).

Neuhradí-li OSVČ doplatek pojistného a zálohy na DP v zákonem stanovených lhůtách, anebo zaplatila-li pojistné v nižší částce, než měla zaplatit, je povinná platit penále (§ 20 odst. 1 zákona o pojistném). Výše penále se stanoví podle předpisů práva občanského o vyšší úroku z prodlení.

Základní informace o zálohách na DP

Záloha na DP za kalendářní měsíc je splatná od prvního dne do posledního dne kalendářního měsíce, za který se platí. Záloha na DP za kalendářní měsíc, v němž OSVČ zahájila SVČ, je splatná ode dne, v němž OSVČ zahájila SVČ, do konce následujícího kalendářního měsíce. Za den úhrady se považuje den připsání platby na účet OSSZ. OSVČ může platit zálohy na DP na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna a nejdéle do konce kalendářního roku. Zálohy zaplacené do budoucna lze vrátit jen v případě ukončení SVČ, a to za měsíce následující po ukončení činnosti a v případě, kdy OSVČ požádá nejpozději do konce kalendářního roku o vrácení těch částek, zaplacených jako záloha na DP, které převyšují minimální úhrn záloh na DP za kalendářní rok.

Povinnost platit zálohy na DP má **OSVČ vykonávající hlavní SVČ** vždy. OSVČ vykonávající hlavní SVČ má od měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém podala (měla podat) přehled za rok 2023, povinnost platit zálohy na DP ve výši dle daňového základu za rok 2023. Měsíční záloha na DP však nesmí činit méně, než minimální pojistné na daný kalendářní rok, více viz www.cssz.cz/web/cz/zalohy-na-pojistne-na-duchodove-pojisteni. Minimální záloha na DP se uvádí v ř. 36.

OSVČ, která vykonává vedlejší SVČ, má v roce 2024 povinnost platit zálohy na DP, jestliže se přihlásila k DP na rok 2024 nebo její daňový základ v roce 2023 dosáhl aspoň **rozhodné částky** (§ 10 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění), tj. částky 96 777 Kč při výkonu činnosti po dobu 12 kalendářních měsíců; tato částka se sníží o částku 8 065 Kč (jedna dvanáctina) za každý kalendářní měsíc, v němž nebyla vykonávána vedlejší SVČ a za každý kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc měla OSVČ, vykonávající vedlejší SVČ, nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetřovného jako OSVČ. Při dosažení rozhodné částky má OSVČ vykonávající vedlejší SVČ povinnost platit zálohy na DP v roce 2024 ve výši dle daňového základu za rok 2023, a to od měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém byl (měl být) podán přehled za rok 2023. Měsíční záloha na DP však nesmí činit méně, než minimální pojistné na daný kalendářní rok, více viz www.cssz.cz/web/cz/zalohy-na-pojistne-na-duchodove-pojisteni. Minimální záloha na DP se uvádí v ř. 36.

Jestliže za rok 2023 OSVČ nedosáhla v ř. 20 rozhodné částky (výpočet viz poslední odstavec pokynů k ř. 25), uvede minimální zálohu na DP v ř. 36 ve výši 0 Kč. Nová výše měsíčního vyměřovacího základu OSVČ platí až do kalendářního měsíce, ve kterém bude (měl by být) podán přehled za rok 2024 (§ 14 odst. 6 zákona o pojistném).

Zálohy na pojistné při dosažení maximálního vyměřovacího základu ze zaměstnání nebo v součtu SVČ se zaměstnáním

Pokud OSVČ v roce 2023 dosáhla ze zaměstnání nebo v součtu z více zaměstnání maximálního vyměřovacího základu pro placení pojistného, který v roce 2023 činí 1 935 552 Kč, a tuto skutečnost doloží potvrzením dle § 15a odst. 6 zákona o pojistném (<https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-pro-zamestnavatele>), **není povinná hradit zálohy na DP ze SVČ** (§ 15a odst. 7 uvedeného zákona), a to od kalendářního měsíce, v němž OSSZ doložila potvrzení o výši vyměřovacího základu ze zaměstnání, do kalendářního měsíce, ve kterém byl nebo měl být podán přehled za kalendářní rok, který následuje po kalendářním roce, v němž OSVČ dosáhla maximálního vyměřovacího základu ze zaměstnání.

OSVČ, která nedosáhne maximálního vyměřovacího základu pouze ze zaměstnání, ale přesáhne jej až v součtu s vyměřovacím základem ze SVČ, **platí jako OSVČ** zálohy na pojistné ve výši vypočtené z daňového základu OSVČ.

Snížení měsíčního vyměřovacího základu pro placení záloh na pojistné

OSSZ může dle § 14 odst. 4 zákona o pojistném, na základě žádosti OSVČ poměrně **snížit měsíční vyměřovací základ**, a to na dobu nejdéle do konce kalendářního měsíce, ve kterém bude (by měl být) podán další přehled. Podmínkou pro snížení je pokles příjmů ze SVČ po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení připadající v průměru na jeden kalendářní měsíc v období od 1. ledna kalendářního roku do konce měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, ve kterém byla podána žádost, nejméně však v období tří kalendářních měsíců po sobě jdoucích. Pokles příjmů musí činit nejméně 1/3 oproti příjmu připadajícímu v předcházejícím kalendářním roce v průměru na jeden kalendářní měsíc, v němž byla aspoň po část měsíce vykonávána SVČ.

Dle ustanovení § 14 odst. 7 uvedeného zákona, může OSSZ na základě žádosti OSVČ, která vykonává **vedlejší SVČ**, rozhodnout, že OSVČ není povinná platit zálohy na DP, a to nejdéle do kalendářního měsíce, ve kterém bude (měl by být) podán další přehled, pokud v důsledku poklesu příjmů po odpočtu výdajů v období od 1. ledna kalendářního roku do konce měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, ve kterém byla podána žádost, nejméně však v období tří kalendářních měsíců po sobě jdoucích, by této OSVČ v daném období nevznikla účast na DP (příjmy po odpočtu výdajů za měsíce předcházející měsíci podání žádosti nedosahují alikvótní výše rozhodné částky zakládající za dané období účast na DP).

Nemocenské pojištění OSVČ

Podmínky účasti na NP OSVČ upravuje ustanovení § 11 až 13 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Účast na NP je dobrovolná a vzniká dnem, od kterého se OSVČ k NP přihlásí, nejdříve však dnem, ve kterém je tato přihláška podána OSSZ.

OSVČ z NP náleží:

- v případě dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény od 15. dne jejího trvání **nemocenské**,
- v případě těhotenství a mateřství **peněžitá pomoc v mateřství**,
- v případě péče o dítě po jeho narození **otcovská**,
- v případě poskytování dlouhodobé péče **dlouhodobé ošetrovné**.

Placení pojistného NP

OSVČ, která je dobrovolně účastna NP, platí pojistné na NP za celý kalendářní měsíc. **Splatnost pojistného je od prvního dne do posledního dne kalendářního měsíce, za který se pojistné platí.** Za kalendářní měsíc, ve kterém se OSVČ přihlásila k NP, je pojistné splatné do konce následujícího kalendářního měsíce. Za den úhrady se považuje den připsání platby na účet OSSZ. OSVČ může po projednání s OSSZ platit pojistné na NP na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna a nejdéle do konce kalendářního roku. Vyměřovacím základem OSVČ pro pojistné na NP je měsíční základ, jehož výši si OSVČ určuje svou platbou.

Měsíční výše pojistného NP

Výsledná částka ř. 37 pojistného na NP odpovídá maximálnímu měsíčnímu základu pro NP od měsíce, který **následuje** po měsíci podání přehledu za rok 2023. Je-li však tato částka vyšší, než v předchozím roce, platí již od měsíce, ve kterém byl přehled podán. Minimální měsíční pojistné v roce 2024 se vypočte z částky 8 000 Kč vynásobené aktuálně platnou procentní sazbou pojistného na NP. OSVČ si může určit měsíční základ NP v rozmezí uvedených limitů.

Vyměřovací základ pro pojistné na NP v roce 2024 nemůže být vyšší než částka rovnající se průměru, který z určeného (vypočteného) vyměřovacího základu na naposledy podaném přehledu připadá na jeden kalendářní měsíc výkonu SVČ. Je-li vypočtený průměr nižší než minimální měsíční základ, je měsíční základ roven minimálnímu měsíčnímu základu (8 000 Kč). Byla-li v roce 2023 SVČ zahájena (znovuzahájena), lze průměr určeného (vypočteného) vyměřovacího základu použít v případě, že SVČ byla vykonávána aspoň ve 4 kalendářních měsících. Nelze-li určit maximální měsíční základ dle určeného vyměřovacího základu za rok 2023, rovná se polovině průměrné mzdy platné pro kalendářní rok 2024, tj. 21 984 Kč.

Pokud však v roce 2023 měla OSVČ nárok na výplatu dávky z NP OSVČ po celou dobu výkonu činnosti, pro výpočet maximálního měsíčního vyměřovacího základu se použije určený vyměřovací základ z přehledu za rok 2022.

Doplatek pojistného NP

Pojistné na NP, které nebylo uhrazeno ve splatnosti, lze doplatit do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, na který se pojistné platí. Pro úhradu takového pojistného (doplatku) lze použít evidovaný přeplatek na kontě NP OSVČ, případně další platbu pojistného, avšak pouze do výše minimálního měsíčního vyměřovacího základu.

Přeplatek na pojistném na NP

Pokud OSVČ v kalendářním roce 2023 uhradila na některý kalendářní měsíc pojistné na NP ve vyšší výši, než odpovídalo jejímu maximálnímu měsíčnímu vyměřovacímu základu pro pojistné na NP, případně uhradila pojistné za kalendářní měsíc, ve kterém měla po celý měsíc nárok na výplatu dávky z NP OSVČ, nebo zaplatila pojistné po splatnosti, či v nižší než minimální výši, vznikl přeplatek na pojistném. Tento bude vyčíslen nejpozději do konce února 2024. Bude-li přeplatek vyšší, než částka dvou minimálních plateb pojistného, bude část přeplatku přesahující tuto částku vrácena OSVČ, pokud není jiného splatného závazku vůči OSSZ nebo ČSSZ dle ustanovení § 17 odst. 4 zákona o pojistném. Přeplatek do výše dvou minimálních plateb pojistného bude ponechán na účtu NP OSVČ jako rezerva, pro případ neuhrazení (zcela nebo v nedostatečné výši) pojistného do budoucna. Při odhlášení z NP (lze jen do budoucna) či ukončení výkonu SVČ bude vrácen i tento přeplatek. V souladu s ustanovením § 17 odst. 5 zákona o pojistném, vrátí OSSZ přeplatek na pojistném nižší než 100 Kč jen ve výjimečných případech tak, aby byla zajištěna zásada hospodárnosti.